

Tagiĝo 2

Cirkulero de l' Esperanto Junularo

*Vydává osvětová beseda -
zájmový kroužek Esperanta Opava*

Drazí přátelé!

Opava se znovu hlásí o slovo a především je to opavské Junularo. Není tomu dlouho, co v Opavě vyšlo poslední číslo Junularo agu, které toho času vychází v Gottwaldově, a již se zde u nás rodí nový oběžník. Proč vychází? Chceme dokázat s-ano Kuzníkovi, že jeho průkopnická práce zanechala sémě, které teď vzklíčilo. Chceme mu ukázat, jakou sílu má dobrý příklad, který nám dal, neboť oběžník do nedávné doby vycházející v Opavě bylo jeho dílo a my jsme jen se dívali a honosili se, že zde v Opavě vychází oběžník a nepřiložili jsme celkem ruku k dílu. Jemu patří dík za to, že vůbec jsme se pokusili vydat tento oběžník. Jsme si vědomi toho, že v něm bude ještě hodně chyb, ale vedeni jeho příkladem budeme je odstraňovat a snad se nám podaří přispět aspoň něčím ku stmelení našeho esp. hnutí.

Hned v úvodníku podotýkáme, že tento oběžník je vydáván za účelem pozvednutí úrovně esp. hnutí v Opavě, kde (musíme si to říci sebekriticky) jsme ještě neukázali co umíme a zůstáváme pořád kdesi v pozadí.

Čí je to vinou? Komu máme přikládat vinu, že jsme v minulých letech nedovedli víc, než zorganizovat kursy, které se zvětší části vždycky rozpadly? Naše! Nechci říci, že jsme nic neudělali, udělalo se hodně, ale to jsme vlastně nedělali my, ale s-ano Kuzník. Mohlo se udělat daleko víc, kdybychom se spojili, kdybychom pracovali společně. Naše hnutí se až dosud dělilo na 2 tábory, které nepracovaly vždy souladně.

Snad je to tím, že starší s-áni nepochopili nás - mladé, kteří nemáme tolik trpělivosti jako oni. Mládež ale udělala zase více propagace, které zde bylo tolik třeba. Mládež má tu jednu velkou přednost, že se nebojí. To jsme dokázali také my vystoupením na Mikulášském večírku v Háji a důkazem toho byl také Zamenhofův večírek v Opavě.

Dnes stojíme před těžkým úkolem, který je ještě ztěžován tím faktem, že v letošním roce jsou zastaveny všechny esp. časopisy, vycházející v ČSR. Proto k úkolu propagace přistupuje ještě úkol informovat naše s-ány o hnutí v celém světě a hlavně v zemích lidové demokracie, jmenovitě lidové Číny, kde esperantisté pochopili, kde je jejich místo - v předních řadách bojovníků za mír. I my v našem oběžníku chceme informovat naše přátele o úspěších na této frontě, ve které i my neochvějně stojíme a skutky bojujeme za udržení světového míru.

Závěrem bychom měli ještě jedno přání k našim s-ánům. Pochopte naši snahu a i vy přiložte ruku k dílu, které se musí stát dílem kolektivu. Dokažte, že vám není lhostejné naše hnutí, že chcete pracovat. A uvidíte, že práce, která nás čeká, je práce radostná. Úspěchů, kterých sjednocení

dosáhneme, budou i úspěchy vašimi.

Nakonec bychom měli prosbu k našim mimoopavským čtenářům. Napište, jak se vám líbí úprava, jste-li spokojeni s obsahem, jak vám tento oběžník pomáhá ve vaší práci. Přijmeme rádi i kritiku, která nám určitě velmi prospěje. Posílejte nám připomínky. Ty, které budou opravdu poučné a dobré, rádi uveřejníme.

Vaše redakce

Ni legas

KVANTO, KVALITO

Ofte Ani parolas pri tio, ke la nombro de la Esperantistoj ĉiam kresku, dirante, ke tio estas la plej bona propagando. Kompreneble Esperanto neniam "venkos" sen tiu daŭra kreskado; sed ne forgesu, ke la kvalito de la Esperantistoj estas same grava propagando kiel la kvanto.

Ĉu vi pripensis tion, ke Esperantisto, kiu parolas nian lingvon balbute, pene, kaj erare, tute ne bone propagandas nian lingvon, sed male. Kontraŭe tiu, kiu elegante, perfekte, kaj bele parolas Esperanton, verŝajne propagandas pli bone ol dekoj da "balbutantoj". Do perfektigu vin!

Legu multan, bonan literaturon; aŭskultu radio-elsendojn; partoprenu kursojn kaj ĉeestu kunvenojn! Korespondu! Petu viajn korespondantojn, ke ili korektu viajn leterojn, kaj vi mem korektu la iliajn. Tio estas lerniga; kaj ofte vi povos diskuti interesajn lingvajn problemojn. Vi lernas per viaj eraroj. Certe vi ŝatus fariĝi instruisto aŭ kursgvidanto, por ke vi povu helpi nian movadon en tiu plej bona maniero. Tamen vi iom bridu viajn dezirojn. Ne fariĝu kursestro, antaŭ ol vi estos sperta Esperantisto. Se eble partoprenu perfektigan kaj instruistan kursojn. Estas pli bone instrui Esperanto al nemultaj ol instrui Esperantaĉon al multaj homoj.

Fine mi volas peti ĉiujn Esperantistojn, ke ili vartu Esp. desegnon, ĉar ĝi estas ankaŭ propagando de nia kara lingvo.

Víte, že ...

PATNÁCTILETÝ STUDENT NAPSAL VELKÝ SLOVNÍK

Autory vědeckých spisů si mnozí představují jako muže obstárlé a se šedinami na hlavě a dlouhým vousem na bradě. Že tomu tak není, dokazuje nám skutečnost, že tercián na pražském gymnasiu napsal obsáhlý slovník.

Byl to student Jan F i l i p , který již jako devítiletý chlapec se naučil mezinárodnímu jazyku Esperantu. Když viděl, že dosud nemáme podrobný Esperantsko-Českého slovníku, řekl si jednoduše: "Tedy jej napíši sám". Jako třináctiletý student začal spisovat velký esperantský-český slovník. Jeho devítiletý bratr Karel mu v tom pomáhal. Práce trvala tři roky. Tisk trval dva roky. Když roku 1930 vyšlo jeho dílo pod názvem "Velký slovník esperantsko-český" bylo Janu Filipovi 18 let.

Dnes jsou autoři slovníku profesory gymnasia a jejich Velký slovník vyšel už v druhém vydání.

Paĝo de la HISTORIO

Náš oběžník má být i jakousi učebnicí historie našeho Esperanta, ze které by mohli čerpat všichni, kteří se již aspoň trochu seznámili s jazykem. Z toho důvodu věnujeme jednu stranu vývoji a pokrokům dosaženým v organizaci světového esperantského hnutí.

Pokuste se přeložit tento kátký článek a obdržíte malý výtah z historie, kterou by měl každý esperantista dobře znát.

DEVENO

La aŭtoro de Esperanto estas d-ro L. Zamenhof. Li naskiĝis la 15-an de decembro 1859 en Bialystok /Polio/, kaj mortis la 14-an de aprilo 1917 en Varŝavo.

Bialystok havis diversgentan kaj diverslingvan loĝantaron. Pro tio Zamenhof jam kiel infano povis konstanti la malbonon de la lingvodiferenco. Tiu konstato influis lian pensadon kaj vekis ĉe li la ideon, ke estas necese enkonduki komunan lingvon, per kiu ĉiuj homoj povu interkompreniĝi. Lernante en la gimnazio la antikvajn lingvojn, li opiniis, ke la Latino povus plenumi la rolon de tia komuna interkomprenilo, poste li klopodis kunmeti artefaritan lingvon kun mallongaj arbitre elpensitaj vortoj, deklinacioj, ktp. Sed ankaŭ ĉi tiu vojo montriĝis netaŭga. Fine li komprenis, ke nur artefarita lingvo kun elementoj prenitaj el la plej gravaj naturaj lingvoj, estus la sole ĝusta solvo. Ĉi tiu ideo kaptis lin plene kaj li laboris por ĝi longe kaj persiste.

En 1878 - Zamenhof estis ankoraŭ gimnaziano - lia projekto de "lingvo universala" estis pli malpli preta. Post tio li dum kelkaj jaroj multe verkis kaj tradukis en ĝi. Per tio la lingvo pliperfetiĝis kaj akiris propran stilon kaj spiriton. En 1885 Zamenhof forlasis la universitaton kaj instalas sin kiel kuraciston. Tiam li klopodis publikigi sian projekton. Dum longa tempo li serĉis eldononton, sed vane. Nur en 1887 li sukcesis kun helpo de sia bopatro mem eldoni ĝin.

Pokračování příště.

POZOR! SOUTĚŽ! POZOR! SOUTĚŽ! POZOR!

V každém čísle našeho oběžníku budeme otiskovati nějakou snadnou esp. povídku nebo článek. Vaším úkolem bude co nejlépe tento esp. text přeložiti do českého jazyka a překlad poslat redakci. Z vašich prací vybereme 5 nejlepších, které ohodnotíme pomocí bodů /od 5 do 1 bodu/ a uveřejnime v příštím čísle našeho oběžníku. Na konci soutěže odměníme ty nejlepší hodnotnými knihami. Překlady posilejte na adresu: V. Novobilský, Tyršova 35, Opava.

Úkol č. 1

En la strato ekbruis pafo. Kie tio estis? Homoj sin turnis. Ĉu ili timis? Ne, ne timis, eĉ scivolemaj ne estis; ili volis nur scii, kie tio okazis kaj kiu tio estis, por ke ili povu lin puni — rezistanton —. Ja tamen ili sentis nemezureblan sopiron pri libero kaj jen tiu ĉi elpafo mezstaris inter ili kaj ĝi — libero. Tamen tio estis ses jarojn, ses longajn jarojn kaj ankoraŭ iomete plu; maro da maljustaĵoj, mizeroj, humiligo kaj ofendoj.

Tie, tie kuŝas homo, bule kaŭriĝas, sed ne ĝemas. El lia maldekstra piedo torentas sango. Vizaĝon havas spasme ŝrupmantan. Kaj super li - bubaĉo, nigrestita duonmatura junulo - germano, - malbenita raso.

Tiu volis forkuri, ne povis. Oni vidrapide estis ĉe li, ĵetis sin kontraŭ lin kun malplenaj manoj, kontraŭ lin armita. Li pafis - sed pafceli jam ne povis. Pafaĵoj flugis ien supren kapojn aŭ flanken. Ŝtuko de domoj eriĝis. Ektintis vitro de l' fenestro, kiun li trapafis. Tordeprenis al li armilon el manoj kaj per unu frapego deĵetis lin teren. Kaj poste batis lin, batis ... Ne, ne estis tio bela — agrabla ...

Sed tio estis milito, estis tio ribelo, revolucio. Tiu, kiu kuŝis nemalproksime kun spasme ŝrumpanta vizaĝo kaj trapafvundita kruro ankaŭ ne postulpetis tian sorton ...

Pluvo aspergis domojn tegmentojn, trotuarojn kaj homojn, - akvo ope abunda malseko semeron, kiu vivvekiĝis - Semeron de l' Libero.

Junularo Opava hlásí

V našem kursu, který vedem od října m. r. jsme pracovali přesně podle plánu. Gramatickou část, kterou jsme měli plánovanou na 20 hodin jsme pilným studiem již téměř zvládli, v důsledku čehož jsme se mohli více věnovat zábavě a kult. činnosti. Po rožnovském vzoru jsme uspořádali soutěž o nejoblíbenějšího s-ána, kterou vyhrála s-ánka Ale Doleželová, jež jako odměnu dostala esp. text k opeře Rusalka. Celý tento slavnostní akt a zároveň ještě náš pěvecký soubor zfilmoval náš Pepek a slíbil, že nám jej brzy promítne. Stalo se tak na zahájení předposlední lekce našeho kursu, ve které se 8 našich s-ánů podrobilo závěrečným zkouškám jak písemným tak i ústním, aby tak dokumentovali své znalosti, které si osvojili během kursu. Po opravení písemných prací jsme napsali vysvědčení a v poslední lekci je rozdali. Z 8 s-ánů 4 dosáhli čestného eminente. Jako odměnu za nejlepší výkon v jazyce a zároveň za nejlepší docházku jsme odměnili s-ánku Danu Konečnou a s-ána Milana Spáčila, esperantskou knihou. Zároveň jsme si slíbili, že touto lekcí nekončí náš zájem o esperanto a naše "verda laboro", ale že se budeme nadále scházet, zdokonalovat a prohlubovat svou započatou cestu.

Musíme si přiznat, že z 30 kursantů se asi 10 propadlo do známa, snad vlivem zaměstnání, ale je naopak radostnou skutečností, že existuje nejméně 20 nadšených mladých lidí, hotových k splnění svého cíle překonat ty nejtěžší překážky a kteří se již stali platnými bojovníky za naši krásnou myšlenku.

Mezi sebou se snažíme vytvořit co nejtěsnější kamarádství, a proto společně navštěvujeme přednášky, filmy i divadlo. Celé Junularo se zúčastnilo přednášky známého badatele o moravském krasu, někteří koncert brněnského Moravana balet "Valčíky".

Abychom si jednou dovedli představit, jak jsme v našem hnutí začínali, zařídili jsme si po ostravském vzoru album, do kterého ukládáme fotografie ze společných podniků a zájezdů.

Je tam zachycen i náš mladý soubor, který již 2krát odvážně vystoupil před veřejností a předvedl svůj kult. program.

Po ukončení začátečnického kursu jsme se společně dohodli o tom, jak budeme pokračovat ve svých schůzkách.

V první části se zabýváme četbou, při které současně procvičujeme mluvnická pravidla a pak čtvrthodinku věnujeme čtení časopisů, které jsme dostali od jednotlivých Junular z ciziny.

V druhé části pak hrajeme nějakou společenskou hru, zpíváme písmě a konečně soutěžíme ve znalostech z oboru literárního, hudebního i esp. historie, což je všeobecně zámo pod jménem qvis.

Věříme, že by se líbilo mezi námi i těm, kteří jste mezi nás nepřišli a věřte, že budete upřímně vítáni.

Naše schůzky jsou každou středu v 18,30 v Kult. domě.

Zveme vás všechny k spolupráci.

Esperanto vivu.

Dne 7. března dožívá se s-án G o b a 65 let. S-án Goba je jeden z nejstarších esperantistů v Opavě a vykonal pro naše hnutí zejména v jeho začátcích velmi mnoho. Do dalších let mu přejeme mnoho zdraví a v práci pro rozšíření esperantaké myšlenky mnoho zdaru.

Junularo.

Máte zájem o tábor?

Opavské Junularo pod záštitou okresní osvětové besedy chce uspořádat v letních měsících školení pro vedoucí zájmových kroužků esperanta spojené s brannou výchovou a táborovým životem.

L. N. Tolstoj:

La peno, kiun oni dediĉas al ellerno de Esperanto, estas tiel eta, kaj rezulto, kiun oni povas pere de ĝi atingi, tiel granda, ke ĉiu povus tiun ĉi penon oferi.

Delegáti, pozor!!!

Prosíme všechny delegáty a vedoucí Junular, aby nám posílali všechny osvědčené hry, písne atd. Nejlepší z nich otiskneme, jako vzor pro sestavování programu esp. schůzek.

Upozorňujeme delegáty sousedních skupin, se hlášení o činnosti jejich kroužků bude nadále otiskovat oběžník "Jurularo Agu" v Gottwaldově.

V našem oběžníku budeme uveřejňovat pouze zkušenosti získané jednotlivými skupinami v jejich práci, jakož i články zábavné, které však zasílejte v esperantu.

Příspěvky zasílejte na adresu:

Vlastimil Novobilský, Tyršova 35, Opava

Ještě jedna připomínka a to z Kopřivnice

Esperantské museum v Kopřivnici přijímá příspěvky o esp. hnutí v ČSR.

Podle možnosti pošlete je přímo na adresu:

Rudolf Zanáška
Kopřivnice
Jiráskova 442

Slovo má ...

Háj vyzval Opavu k soutěži .....

Slyšíte to ticho, které zaznívá z Háje? Čekáme na odpověď.

Pozor, pozor!

Urazí-li želva za 1 hodinu 4 km, jak dlouho bude trvat cesta starším samideánům do Kulturního domu, aby se přišli na nás podívat?

Správné odpovědi zašlete redakci!

V ý z v a

Anglo-američtí váleční štváči, světoví agresori a jejich pomahači dopustili se v Koreji nového neslýchaného činu. Vedle používání nejhroznějších zbraní jaké svět viděl, používají otravných plynů a v poslední době docela i bakteriologické zbraně. Lze o tom čísti v denním tisku a slyšeti denně v rozhlasovém vysílání.

Nic není těmto imperialistům na světě svaté a nikdo před nimi není na světě jist. Celý svět jest jimi ohrožen.

Nedbají, že tím ohrožují i sami sebe, svoji armádu a své zajatce, své zázemí a miliony nevinných lidí. Ztratili prostě lidskou tvář.

Jest třeba učiniti přítrž tomuto nelidskému počínání, dokud nebude pozdě.

Je třeba zburcovati svědomí celého světa a především těch národů, kteří jsou přímo zúčastněni v této útočné válce. Je třeba otevřeně a bez obalu každému z nich říci, že každý jednotlivec nese zodpovědnost byt' i svým pasivním postojem za činy své vlády.

My, Esperantisté, kteří máme své přátele po celém světě, a i tam, odkud nebezpečí světu hrozí, nebojme se to svým přátelům otevřeně říci.

Opavští Esperantisté proto vyzývají všechny české a slovenské samideány:

„Přistě hned všem svým zahraničním přátelům, ať žijí kdekoliv a ti ať zase píší dále svým známým, že je činíme spoluzodpovědnými za činy jejich vlád, které se dopouštějí takových činů, ohrožují světový mír a tím samu existenci lidstva a tedy i jich samých. Nikdo ať si nemyslí, že jeho se to netýká, že on bude ušetřen hrozných následků války a zodpovědnosti.

A působte i na svoje spoluobčany neesperantisty, kteří mají příbuzné a známé za hranicemi, aby jim též psali v uvedeném smyslu na obranu míru.

A na naše vládní činitele apelujeme:

Dejte nám, Esperantistům, možnost mluvit do rozhlasu. Využijme všech možných zbraní proti hrozbě války a jejím iniciátorům. Jednou takovou ostrou zbraní může být Esperanto, neboť pronikne tam, kam neproniknou.

Proto do boje za mír!

Kroužek Esperantistů.
při Osvětové besedě
v O p a v ě